

Beteg etikett matrica

G U S S - H

(Gugging Swallowing Screen)

Dátum: _____

Időpont: _____

Vizsgáló: _____

1. Elővizsgálat / Indirekt nyelési próba

		IGEN	NEM
ÉBERSÉG	A betegnek legalább 15 percig ébernek kell lennie.	1 ☐	0 ☐
KÖHÖGÉS és/vagy TOROKKÖSZÖRÜLÉS	Akaratlagos köhögés: Kérésre a betegnek kétszer tudatosan köszörülnie kell a torkát <u>vagy</u> köhögnie szükséges.	1 ☐	0 ☐
NYÁL NYELÉSE	Ha a beteg szája nagyon száraz, akkor szájoatlett elvégzése szükséges. Ha a beteg félrenyelte a nyálát, akkor a „nem” válasz megjelölendő.	1 ☐	0 ☐
• Sikeresen nyel			
• Drooling	Folyamatos nyálcsorgás (drooling = a nyál kifolyása a szájüregből).	0 ☐	1 ☐
• Hangszínaváltozás nyál nyelése után	Gurgulázó, zörgő, nedves (vagy gurgulázó légzési hang a nyaki hallgatásnál) rekedt hang az stroke óta	0 ☐	1 ☐
ÖSSZESEN:		(5)	
		1 – 4 = A vizsgálat befejezése, GUSS kiértékelése	
		5 = Folytatás a második tesztrésszel	

2. Direkt nyelési próbák (Segédeszközök: víz, sűrítő anyag, teáskanál, bögre, fecskendő, kenyér, keksz)

SORREND:	PÉPES →	FOLYADÉK →	SZILÁRD
	½ teáskanál sűrített víz (IDDSI 3) Tünet hiányában további 3-5 teáskanál adagolása. A próba befejezése, ha egy a négy aspirációs jel közül megjelenik.	3, 5, 10, 20 ml víz adagolása bögrébe, majd 50 ml itatása (egymást követő/folyamatosan ismételt nyelések). A próba befejezése, ha egy a négy aspirációs jel közül megjelenik.	Egy darab száraz kenyér, héj nélkül és/vagy egy darab keksz (legfeljebb 1,5cm x 1,5cm). A próba befejezése, ha egy a négy aspirációs jel közül megjelenik.
NYELÉSI FOLYAMAT			
▪ A nyelés sikertelen	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Megkésett nyelés pépes, folyékony > 2 sec. szilárd > 10 sec.	1 ☐	1 ☐	1 ☐
▪ Sikeres nyelés	2 ☐	2 ☐	2 ☐
KÖHÖGÉS (önkéntelen) (A nyelés előtt, közben vagy után, legfeljebb három perccel későbbig.)			
▪ Igen	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Nem	1 ☐	1 ☐	1 ☐
DROOLING			
▪ Igen	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Nem	1 ☐	1 ☐	1 ☐
HANGSZÍNVÁLTOZÁS (A nyelés előtt és után a páciens hangjának megfigyelése. A betegnek hosszan kitarított „Óóó”-t kell mondania.)			
▪ Igen	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Nem	1 ☐	1 ☐	1 ☐
ÖSSZESEN:	(5)	(5)	(5)
	1 – 4 = A vizsgálat befejezése, GUSS kiértékelése 5 = Folytatás folyadékkal	1 – 4 = A vizsgálat befejezése, GUSS kiértékelése 5 = Folytatás szilárdal	

ÖSSZESEN: (Indirekt és direkt nyelési próba)

_____ (20)

GUSS-KIÉRTÉKELÉS

(GUGGING SWALLOWING SCREEN)

EREDMÉNY		SÚLYOSSÁGI KÓD	AJÁNLÁSOK (Az IDDSI-Framework-höz igazodva: www.iddsi.org)
20	Pépes, folyadék és szilárd állagot sikeresen nyel.	Minimális / Nincs dysphagia. Az aspiratio minimális kockázata.	<ul style="list-style-type: none"> • Normál étrend (IDDSI 7 vagy 7EC) • Normál folyadékok (IDDSI 0) • Az első étkezés egy dysphagia ellátásban jártas szakember felügyelete mellett kellene, hogy történjen, hogy a nyelési képességet vegyes konzisztenciáknál ellenőrizze.
15-19	Pépes és folyadék állagot sikeresen nyel, szilárd állag nyelése akadályozott.	Enyhe dysphagia az aspiratio kismértékű kockázatával.	<ul style="list-style-type: none"> • Dysphagia étrend (pürésített és/vagy félig szilárd állagok) (IDDSI 5 vagy 6) • Folyadékot kortyonként (IDDSI 0) vagy sűrítve (IDDSI 1-2) • <i>Opcionális:</i> További funkcionális nyelés vizsgálatok (FEES, VFES)¹ • <i>Opcionális:</i> A beteg szakemberhez rendelése (logopédus, hang-beszéd és nyelésterapeuta, egyéb nyelésspecialista)¹ <p><i>Kiegészítő táplálás PEG-en, NG szondán keresztül, vagy parenterális + kiegészítő táplálás.²</i></p>
10-14	Pépes állagot sikeresen nyel, folyadék nyelése akadályozott.	Közepes dysphagia az aspiratio kockázatával.	<ul style="list-style-type: none"> • Dysphagia étrend (homogén pépes állagok) (IDDSI 3-4) • Minden folyadék sűrítése (IDDSI 3-4) • Gyógyszerek összetörése és sűrített állaghoz adása (IDDSI 3-4) • Folyadék alapú gyógyszerek mellőzése! • <i>Opcionális:</i> További funkcionális nyelés vizsgálatok (FEES, VFES)¹ • <i>Opcionális:</i> A beteg szakemberhez rendelése (logopédus, hang-beszéd és nyelésterapeuta, egyéb nyelésspecialista)¹ <p><i>Kiegészítő táplálás PEG-en, NG szondán keresztül, vagy parenterális + kiegészítő táplálás.²</i></p>
0-9	Az elővizsgálat eredménye sikertelen, vagy a pépes állag nyelése akadályozott.	Súlyos dysphagia az aspiratio magas kockázatával.	<ul style="list-style-type: none"> • NPO (non per os = semmit szájon keresztül) • <i>Opcionális:</i> További funkcionális nyelés vizsgálatok (FEES, VFES)¹ • <i>Opcionális:</i> A beteg szakemberhez rendelése (logopédus, hang-beszéd és nyelésterapeuta, a témában képzett/jártas nyelésspecialista)¹ <p><i>Kiegészítő táplálás PEG-en, NG szondán keresztül, vagy parenterális táplálás.²</i></p>

1	Javasolt funkcionális vizsgálatok: laringofiberoszkópos nyelésvizsgálat [Fiberoptic Endoscopic Evaluation of Swallowing (FEES)], nyelésröntgen [Videofluoroscopic Evaluation of Swallowing (VFES)] és ágymelletti nyelésvizsgálat [Clinical Swallowing Examination (CSE)] logopédus, hang-beszéd és nyelésterapeuta, a témában képzett/jártas nyelésspecialista [Speech & Language Pathologists (SLP) or Speech & Language Therapists (SLT)].
2	PEG: percutan endoszkópos gastrostomia, NG: nasogastricus